

РЕШЕНИЕ

№ 24097

гр. София, 12.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав, в
публично заседание на 01.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **4601** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 13, ал. 6 от ЗСП вр. чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба от М. С. Р. от [населено място], срещу Заповед № ЗСП/Д-С-О/2565/22.01.2025 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – О., с която е отказано отпускане на еднократна помощ при инцидентни нужди по чл. 16 ППЗСП, потвърдена с Решение № 22-РД06-0037/25.03.2025 г. на директора на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ – С.-град.

В жалбата се излагат съображения, че оспорваният акт е издаден при наличие на отменителни основания по чл. 146, т. 3 и т.4 от АПК. Твърди се, че в подаденото заявление е посочен телефон за връзка, за да бъде осигурен достъп в жилището, тъй като входната врата е заключена. На основание изнесеното в жалбата се твърди, че реални посещения на сочения в заявлението адрес не са извършени. При така наведените съображения, оспорващата твърди, че обжалвана заповед е издадена при липса на соченото в същата основание – невъзможност за цялостно провеждане на социална анкета в дома на лицето/семейството поради отсъствие при извършени две посещения на настоящия адрес и неявяване в дирекция „Социално подпомагане“ в указания 3 дневен срок. Предвид изложеното се моли за отмяна на оспорения акт като незаконосъобразен, съответно да бъде предоставена исканата еднократна помощ.

Ответникът - директор на дирекция "Социално подпомагане" – О., не се явява и не излага становище по жалбата.

Административен съд – София град, като прецени събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 31.12.2024 г. жалбоподателката подава в дирекция „Социално подпомагане“ – О. заявление – декларация за отпускане на еднократна помощ при инцидентни нужди по реда на чл. 16 ППЗСП с вх. № ЗСП/Д-С-О/2565 от 31.12.2024 г. с мотив „за недостигаща сума за стоматологично лечение и неотложен ремонт на ВиК инсталация в жилището аварирала до невъзможност за използването ѝ въобще“. В заявлението изрично е посочено, че „при посещение в дома е необходимо да бъде позволено на мобилния телефон /с конкретно посочен номер/, за да бъде отворена заключената входна врата. Отбелязано е също така в заявлението, че „поради невъзможност да ползвам вода в жилището до 19 януари няма да съм в С., чувствам се зле и имам силни болки в кръста от носенето на вода от минералната на „Халите“ и качването ѝ до 4 етаж без асансьор.

Във връзка с подаденото заявление на 08.01.2025 г. в 15 часа е извършено посещение на адреса на Р. от социални работници за извършване на социална анкета. Жалбоподателката не е намерена на адреса, поради което на същия е поставено Уведомление по образец, в което е посочено, че на основание чл. 27, ал. 5 и чл. 27, ал. 6 от ППЗСП заявителката следва да се яви в срок от 3 дни за справка в дирекция „Социално подпомагане“ – О.. Р. не се е явила в горепосочения срок. На 14.01.2025 г. в 11.18 часа. социалните работници са извършили ново посещение на адреса на заявителката с оглед извършване на социална анкета. Не е осъществен контакт с Р., поради което е поставено отново уведомление за явяване в 3-дневен срок в дирекция „Социално подпомагане“ – О..

На 20.01.2025 г. е изготвен социален доклад, в който са посочени извършените посещения на адреса и невъзможността за откриване на заявителка. От социалната работничка е отбелязано също така, че на 09.01.2025 г. в 08:30 часа, пътувайки към приемната на [улица], където е била дежурна по график, е видяла М. Р. да пълни вода от чешмите на центъра до Централни хали. В заявлението същата е декларира, че няма да бъде в С. до 19.01.2025 г., което не отговаря на действителността.

Предвид изложеното е прието, че поради отсъствието на Р. е налице невъзможност да бъде проведена социална анкета в дома на лицето, което е пречка за извършване на преценка относно необходимостта за извършване на спешен ремонт на В и К инсталацията в жилището и отпускане на еднократна помощ на основание чл. 16 ППЗСП.

На 22.01.2025 г. е издадена оспорената в настоящото производство заповед. Същата е оспорена по административен ред, но жалбата на Р. е отхвърлена като неоснователна с Решение № 22-РД06-0037/25.03.2025 г. на директора на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ – С.-град.

При така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал.1 от АПК, срещу годеж за обжалване административен акт, от надлежна страна, чийто права и законни интереси са нарушени и е процесуално допустима. Разгледана по същество същата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от директора на ДСП – О., т.е. от административен орган разполагащ с необходимата персонална, териториална и материална компетентност.

Административният акт е поставен при спазване на предвидената в закона писмена форма, съдържа всички изискуеми реквизити посочени в чл. 59, ал. 2 от АПК, вкл. правни и фактически основания, следователно същата е мотивирана.

При издаването на заповедта са допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила, което е довело и до нарушаване на материалноправните разпоредби на Закона за социалното подпомагане и на Правилника за прилагането му.

Социалното подпомагане се изразява в предоставяне на помощи и услуги. Според чл. 11 от ЗСП социалните помощи представляват средства в пари и/или в натура, които допълват или заместват собствените доходи до основните жизнени потребности или задоволяват инцидентно възникнали

потребности на подпомаганите лица и семейства. По аргумент от чл. 12, ал. 1 от Закона за социалното подпомагане социалните помощи са три вида- месечни,целеви и еднократни, като се отпускат след преценка на доходите на лицето или семейството, имущественото състояние,семейното положение,здравословното състояние, трудовата заетост, възрастта, други констатирани обстоятелства. Според чл. 2, ал. 3 от Закона за социалното подпомагане право на социални помощи имат българските граждани, семейства и съжителстващи лица, които поради здравни, възрастови, социални и други независещи от тях причини не могат сами чрез труда си или доходите, реализирани от притежавано имущество, или с помощта на задължените по чл. 140 от Семейния кодекс да ги издържат лица да осигуряват задоволяване на основните си жизнени потребности. В чл. 16, ал. 1 от ППЗСП е визирано правото на лицата и семействата да им бъде отпусната за задоволяване на инцидентно възникнали здравни, образователни, комунално-битови и други жизненоважни потребности на лицата и семействата еднократна помощ веднъж годишно, която е до петкратния размер на гарантирания минимален доход и се определя със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или от упълномощено от него длъжностно лице. Социалните помощи се отпускат въз основа на молба-декларация, подадена от нуждаещия се или от упълномощено от него лице. Редът за отпускане на социални помощи е регламентиран в ППЗСП. Според чл. 8 ППЗСП социалните помощи се отпускат на лица и семейства по постоянен адрес, на който се извършва и социалната анкета. В чл. 27, ал.1 от ППЗСП е доуточнено, че в срок до 20 дни от подаването на молбата-декларация социален работник извършва социална анкета и изготвя социален доклад съгласно приложение № 2. Социалната анкета според легалното определение на параграф 1, т. 4 от ЗСП е дейност по установяване наличието на условията за упражняване на правото на социално подпомагане, извършена от социални работници в Дирекция "Социално подпомагане", която се изразява в проверки в дома на лицето и/или семейството, в проучване на документация и събиране на информация. В хода на социалната анкета се установяват всички факти и обстоятелства от значение за заявеното право на социална помощ.

Съгласно ал. 2 на чл. 27 от ППЗСПЗ социалната анкета се провежда в дома на лицето или семейството по постоянен адрес. При отсъствие на лицето или семейството се процедира по реда на ал. 3 и 4 на чл. 27: социалният работник оставя уведомление по образец съгласно приложение № 1а, в което се определя 3-дневен срок на лицето да се яви в дирекция "Социално подпомагане" за справка; ако в срока по ал. 3 лицето не се яви, се прави повторно посещение в дома и ако лицето или семейството отново не може да бъде намерено, се оставя второ уведомление с указан 3-дневен срок за явяване в дирекция "Социално подпомагане".

В конкретния случай се твърди от административния орган, че са извършени две посещения от социални работници при Дирекция "Социално подпомагане" – О. на посочения в заявлението адрес на М. Р., при които, същата не открита. От приетите по делото доказателства обаче, не може да се установи, че е спазена процедурата по чл. 27, ал. 3 и ал. 4 от ППЗСП. Действително, като част от преписката са представени два броя уведомления по образец, съгласно приложение 2, в които е посочено, че са съставени на твърдените дати на посещенията в дома на жалбоподателката – 08.01.2025 г. и 14.01.2025 г.

От страна на ответника обаче не са ангажирани писмени и /или гласни доказателства, от които да се установи фактът, че двете уведомления действително са били оставени на посочения в заявлението адрес, в каквато насока е въведеното задължение по чл. 27, ал. 3 и ал. 4 от ППЗСП. Ето защо този факт следва да се приеме за недоказан. Съгласно чл. 170, ал. 1 от АПК административният орган носи доказателствената тежест да установи не само съществуването на фактическите основания, посочени в него, но и изпълнението на законовите изисквания при издаването му. В конкретния случай, предвид липсата на ангажирани по делото доказателства

относно спазването на процедурата по чл. 27, ал. 3 и ал. 4 от ППЗСП и по - конкретно в частта, че уведомленията не само са съставени, но и са оставени на адреса на молителя, то извод, че са спазени законовите изисквания при издаването на административния акт не може да бъде направен. Нарушението е съществено защото е ограничило правото на защита на заявителката. Това е така, тъй като единствено при наличие на оставено на адреса на молителя уведомление по чл. 27, ал. 3 и ал. 4 от ППЗСП, същият би могъл да узнае за извършването на социалната анкета, респ. би могъл да вземе участие при извършването ѝ. Неподкрепено с каквито и да е било доказателства е и твърдението на социалния работник отразено в социалния доклад, че на 09.01.2025 г. Р. е била видяна в района на Централните хали и в тази връзка е заключено, че не отговаря на действителността заявеното от същата, че няма да е в С. до 19.01.2025 г.

Като мотиви за издаване на оспорената заповед, е посочено следното: „на основание чл. 27, ал. 3, вр. чл. 27, ал. 6 и ал. 7 ППЗСП – невъзможност за цялостно провеждане на социална анкета в дома на лицето поради отсъствие при извършени две посещения на настоящия адрес и неявяване в дирекция „Социално подпомагане“ в указания – 3 дневен срок. Не може да се извърши преценка за необходимостта от неотложен ремонт на ВиК инсталацията в жилището и отпускане на еднократна помощ на основание чл. 16 ППЗСП.“

Следва обаче да се посочи, че посещението на адреса на лицето е само един от способите за събиране на информация при преценката за наличието или липсата на основания за отпускане на социална помощ, а ненамирането му на посочения в заявлението-декларация адрес не представлява самостоятелно основание за отказ за отпускане на помощта. Липсват данни, а и такива доводи не се и навеждат от административния орган, че молителката е отказала да съдейства при изготвяне на социалната анкета, напротив видно от съдържанието на заявлението-декларация, същата е посочила освен адреса на който местопребивава и мобилен телефон, на който би могло да се осъществи необходимата връзка с нея. Доказателства същата да е търсена на отразените в уведомленията дати 08.01 и 14.01.2025 г. на посочения мобилен телефон не са ангажирани от ответника.

Ненадлежното извършване на социална анкета е довело до липса на събиране на необходимата информация, за преценката дали това лице отговаря на изискванията на приложимите нормативни актове, за отпускане на исканата еднократна помощ, а именно инцидентно възникнала нужда.

С оглед принципа на служебното начало установен в чл. 9 от АПК, компетентните длъжностни лица са били длъжни да проявят дължимата активност за установяване на релевантните за преценката на правото да се получи търсената помощ факти и обстоятелства. В случая това не е сторено, което като последица е довело до нарушение на чл. 35 от АПК, тъй като административният акт е издаден без да са изяснени всички факти и обстоятелства от значение за случая. Допуснатото нарушение на административнопроизводствените правила е съществено, защото ако не би било допуснато, би могло да повлияе върху крайния резултат по делото. Издаването на оспорената заповед, с която е отказано отпускането на социалната помощ, в нарушение на посочените по-горе в мотивите на решението административнопроизводствени правила, е довело до материалната ѝ незаконосъобразност. Това е така, тъй като предвид липсата на надлежно установени по случая факти съществуващи в материалната действителност и имащи отношение към преценката за отпускането на еднократна помощ, ответникът е извел необосновани фактически заключения за липсата на условията предвидени в чл. 16 от ППЗСП по отношение на жалбоподателката. С оглед материалната незаконосъобразност на оспорената заповед, същата се явява и несъответна на целта на закона.

Предвид изложеното съда намира, че са налице отменителни основания по чл. 146, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК, което налага отмяна на оспорената заповед и изпращане на преписката на

административния орган за ново произнасяне по подаденото от М. Р. заявление - декларация за отпускане на еднократна помощ по чл. 16 от ППЗСП, с оглед дадените по-горе указания от съда по приложението на процесуалния и материалния закон.

Воен от горното и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд – София град, Трето отделение, 44 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ заповед № ЗСП/Д-С-О/2565/22.01.2025 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – О., потвърдена с Решение № 22-РД06-0037/25.03.2025 г. на директора на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ – С.-град.

ИЗПРАЩА преписката на директора на дирекция "Социално подпомагане" – О. за ново произнасяне по подаденото от М. С. Р. заявление-декларация с вх. № ЗСП/Д-С-О/2565 от 31.12.2024 г., съобразно дадените в мотивите на решението указания по прилагане на закона.

Решението не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: